

مشخصه‌های روان‌سنجی مقیاس رضایت از زندگی

منصوره شیخی^۱، دکتر حیدر علی هومن^۲، دکتر حسن احدی^۳ و
دکتر مژگان سپاه منصور^۴

هدف پژوهش حاضر، بررسی خصوصیات روان‌سنجی مقیاس رضایت از زندگی بین دانشجویان بود. بدین منظور، ۴۰۰ دانشجو (۲۰۰ پسر و ۲۰۰ دختر) با استفاده از روش نمونه برداری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب و با مقیاس رضایت از زندگی، شادکامی و افسردگی مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج، نشان داد هماهنگی درونی این مقیاس، برابر با ۰/۸۵ و پایایی باز آزمایی آن، برابر با ۰/۷۷ است. همچنین، نتایج تحلیل عاملی نشان داد که مقیاس رضایت از زندگی، تک عاملی است و از اعتبار لازم برای اندازه‌گیری رضایت از زندگی بین دانشجویان، برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: رضایت از زندگی، روان‌سنجی

مقدمه

راهبردهای جدید سازمان بهداشت جهانی، بیان می‌کند که کانون و تمرکز مطالعات، باید چشم‌انداز سلامتی را مد نظر قرار دهد. طبقه بندی بین‌المللی عملکرد، از طبقه بندی بیماری‌ها فاصله گرفته و به سمت طبقه بندی مولفه‌های سلامتی حرکت کرده است (سازمان بهداشت جهانی^۵، ۲۰۰۱). مطابق با این دیدگاه، هدف پژوهش در بهزیستی ذهنی، مطالعه و درک چیزهایی است که باعث می‌شود افراد نسبت به ارزش‌ها و استانداردهای خود، احساس خوبی داشته باشند. در واقع، هدف نهایی روان

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز Email:sheikh_m3@yhoo.com

۲. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

۳. استاد دانشگاه علامه طباطبایی

۴. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

شناسی بهبود کیفیت زندگی بشر از طریق مطالعه ی فرایندها و مکانیسم های ذهن و رفتار بشر است (اشترنبرگ^۱، ۲۰۰۱).

بنابراین، در تحقیقات روان شناختی در چند دهه ی اخیر، با ظهور روان شناسی مثبت، تغییرات بسیاری صورت گرفته و علاقه به تحقیق در این حیطه افزایش یافته است (پترسون و سلیگمن^۲، ۲۰۰۴؛ شوگرین، لویز^۳ و همکاران، ۲۰۰۶). این شاخه ی جدید از روان شناسی، اساسا به مطالعه ی علمی نیرومندی ها، شادکامی و بهزیستی ذهنی انسان می پردازد (اشنایدر^۳ و لویز، ۲۰۰۷). بهزیستی ذهنی، یکی از حوزه های مهم روان شناسی مثبت گراست که با هدف نهایی روان شناسی، ارتباط بالایی دارد و می تواند در کمک به بهبود زندگی افراد، مورد استفاده قرار گیرد.

بهزیستی ذهنی، شاخه ای از علوم رفتاری است که در آن، نوع قضاوت افراد از زندگی شان مورد مطالعه قرار می گیرد. بهزیستی ذهنی، تعریفی است که فرد از یک زندگی خوب دارد و در واقع اشاره به شادکامی دارد. افرادی که احساس بهزیستی ذهنی، بالایی دارند، لذت و خوشی زیاد و ناراحتی کمی دارند و از زندگی شان احساس رضایت می کنند (داینر^۴، ۲۰۰۰). بهزیستی ذهنی شامل دو مولفه ی جداگانه است؛ مولفه ی نخست، مولفه ی عاطفی است که خود به عواطف مثبت و منفی تقسیم می شود و مولفه ی دوم، مولفه ی شناختی است که معمولا به رضایت از زندگی اشاره دارد (پاوت^۵ و داینر، ۱۹۹۳). رضایت از زندگی، یک فرایند داوری است که افراد، کیفیت زندگی خود را بر اساس ملاک های منحصر به فرد خود ارزیابی می کنند. رضایت از زندگی، یک صفت پایدار و عینی نیست بلکه به تغییرات موقعیتی، حساس بوده و بر اساس برداشت و دیدگاه خود افراد در نظر گرفته می شود.

برای اندازه گیری رضایت از زندگی، ابزارهای مختلفی طراحی شده است اما پرکاربردترین ابزار اندازه گیری رضایت از زندگی، مقیاس رضایت از زندگی^۶ SWLS است که توسط داینر و همکاران (۱۹۸۵) طراحی شده است. SWLS برای اندازه گیری قضاوت کلی فرد از رضایت از زندگی که به طور نظری، بر اساس مقایسه ی شرایط زندگی با استانداردهای از پیش تعیین شده پیشینی می شود طراحی شده است. از آنجایی که افراد مختلف، ممکن است ایده های متفاوتی درباره ی ترکیبات یک زندگی خوب داشته باشند، SWLS برای اندازه گیری رضایت از زندگی

1. Peterson & Seligman

2. Shogren, Lopez & et. al

3. Snyder

4. Diener

5. Povet

6. satisfaction with Life Scale (SWLS)

کلی افراد طراحی شده است. مقیاس رضایت از زندگی، جنبه ی مثبت تجارب افراد را بجای تمرکز بر هیجان های منفی اندازه می گیرد. این مقیاس، در ابتدا شامل ۴۸ سوال بود که بعد از تحلیل عاملی به ۱۰ سوال کاهش یافت. به خاطر شباهت معنایی بین ۱۰ سوال، نسخه ی نهایی SWLS به ۵ سوال کاهش یافت. مقیاس پاسخگویی به سوال ها بر اساس مقیاس لیکرت ۷ درجه ای از کاملا موافقم تا کاملا مخالفم تشکیل شده است. مرور اخیر در نمایه ی نقل قول علوم اجتماعی^۱، نشان می دهد که این مقیاس در بیش از ۴۰۰۰ مطالعه، مورد استفاده قرار گرفته است (جووانی^۲ و همکاران، ۲۰۰۹).

این مقیاس، در بیشتر کشورها و به زبان های مختلف ترجمه و مورد استفاده قرار گرفته است از جمله: برزیل (جووانی و همکاران، ۲۰۰۹) کانادا (بلایز^۳ و همکاران، ۱۹۸۹) چین (بی^۴، ۲۰۰۷) چک (لویز^۵ و همکاران، ۱۹۹۵) هنگ کنگ (ساجز^۶، ۲۰۰۴) ایرلند (آریندل^۷ و همکاران، ۱۹۹۱) نروژ (ویترسو^۸ و همکاران، ۲۰۰۵) پرتغال (نتو^۹، ۱۹۹۳) روسیه (بلتکسی و داینر^{۱۰}، ۱۹۹۳) اسپانیا (آتینزا^{۱۱} و همکاران، ۲۰۰۳) سوئد (هالتل و گاستاسون^{۱۲}، ۲۰۰۸) تایوان (ویو و یوآ^{۱۳}، ۲۰۰۶) مالزی (اسوامی و چامور و پرمازیک^{۱۴}، ۲۰۰۹) لبنان (آیشه ابدو و المودین^{۱۵}، ۲۰۰۷) و ترکیه (دوراک^{۱۶} و همکاران، ۲۰۰۹).

علاوه بر این، SWLS در بین گروه های مختلفی مورد استفاده قرار گرفته است که شامل کودکان (آتینزا و همکاران، ۲۰۰۰) نوجوانان (پونز^{۱۷} و همکاران، ۲۰۰۰) دانشجویان (داینر و همکاران، ۱۹۸۵) بزرگسالان (آریندل و همکاران، ۱۹۹۹) بیماران غیر روانی (آریندل و همکاران، ۱۹۹۱) و سالمندان (پونز و همکاران، ۲۰۰۰) می شود.

خصوصیات روان سنجی این مقیاس، در مطالعات متعددی مورد بررسی قرار گرفته است (داینر و همکاران، ۱۹۸۵؛ لویز و همکاران، ۱۹۹۵؛ هالتل و گاستاسون، ۲۰۰۸؛ جووانی و همکاران، ۲۰۰۹؛ اسوامی، چامور و پرمازیک، ۲۰۰۹؛ دوراک و همکاران، ۲۰۰۹).

ضرایب همابستگی درونی مقیاس رضایت از زندگی به طور همابستگی بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ گزارش شده است (داینر و همکاران، ۱۹۸۵؛ لویز و همکاران، ۱۹۹۵). از آنجایی که رضایت از زندگی یک سازه ی روان شناختی نسبتا پایدار است؛ یعنی میزان آن در واکنش به رویدادهای زندگی ممکن

1. social Science Citation Index

2. Gouveia

3. Blais

4. Ye

5. Lewis

6. Sachs

7. Arrindell

8. Vitterso

9. Neto

10. Balatsky & Diener

11. Atienza

12. Hultell & Gustavsson

13. Wu & Yao

14. Swami & Chamorro-Premuzic

15. Ayyash Addo & Alamudin

16. Durak

17. Pons

است تغییر کند؛ بنابراین، ضرایب بازآزمایی SWLS نیز بر حسب فاصله ی زمانی دو اجرای آزمون متفاوت گزارش شده است. داینر و همکاران (۱۹۸۵) پایایی بازآزمایی SWLS را با فاصله زمانی دو ماه، برابر ۰/۸۴ گزارش کردند. پاوت و داینر (۲۰۰۸) پایایی بازآزمایی این مقیاس را با فاصله زمانی یک ماه، برابر ۰/۸۴ و آلفونسو^۱ و همکاران (۱۹۹۲) با فاصله زمانی دو هفته، برابر ۰/۸۳ گزارش کردند. یاردلی و رایس^۲ (۱۹۹۱) نیز پایایی بازآزمایی با فاصله زمانی ۱۰ هفته را برابر ۰/۵۰ و مگناس^۳ و همکاران (۱۹۹۳) با فاصله زمانی ۴ سال، برابر ۰/۵۴ گزارش کردند.

سازندگان اصلی این آزمون، ساختار SWLS را با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی، تک عاملی گزارش کردند (داینر و همکاران، ۱۹۸۵). پژوهش های انجام شده ی بعدی نیز، به طور همسانی ساختار تک عاملی را برای SWLS گزارش کرده است (آریندل و همکاران، ۱۹۹۱؛ نتو، ۱۹۹۳؛ هالتل و گاستاوسون، ۲۰۰۸). نتایج تحلیل عاملی تاییدی^۴ نیز از مدل تک عاملی SWLS حمایت کرده است (وآ و یآو، ۲۰۰۶؛ شولین، برانزدن و ملیس، ۱۹۹۸؛ پونز و همکاران، ۲۰۰۰؛ هالتل و گاستاوسون، ۲۰۰۸؛ اسوامی و چامور-پرمازیک، ۲۰۰۹؛ دوراک و همکاران، ۲۰۰۹).

علاوه بر این تغییرناپذیری^۵ ساختار عاملی، SWLS در بین گروه های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است؛ به عنوان مثال، چندین مطالعه نشان داده است که ساختار عاملی SWLS بین دو جنس تغییرناپذیر است (هالتل و گاستاوسون، ۲۰۰۸؛ ویو و یاو، ۲۰۰۶؛ اسوامی و چامور-پرمازیک، ۲۰۰۹).

در تحقیقات انجام شده اعتبار همگرا و واگرای SWLS در حد مناسبی گزارش شده است به طوری که نمره های SWLS با نمره های سایر ابزارهای اندازه گیری بهزیستی، ارتباط مثبت و معناداری داشته است (داینر و همکاران، ۱۹۸۵؛ لوکاس^۶ و همکاران، ۱۹۹۶). همچنین، ارتباط منفی و معناداری بین سازه هایی چون افسردگی، اضطراب، عواطف منفی و پریشانی روانی داشته است (پاوت و داینر، ۲۰۰۸).

در مجموع، پایایی و اعتبار SWLS، به طور وسیعی مورد مطالعه قرار گرفته که نشان دهنده ی خصوصیات روان سنجی دقیق این مقیاس است. با وجود این که SWLS در پژوهش های روان شناسی و علوم رفتاری، به طور گسترده ای مورد استفاده قرار گرفته ولی تاکنون در جامعه ی ایرانی

1. Alfonso

2. Yardley & Rice

3. Magnus

4. confirmatory factor analysis

5. invariance

6. Lucas

خصوصیات روان سنجی آن به طور دقیق، مورد بررسی قرار نگرفته است. بنابراین پژوهش حاضر، با هدف بررسی خصوصیات روان سنجی SWLS بین دانشجویان، انجام شده است.

روش

جامعه ی آماری، نمونه و روش نمونه گیری

جامعه ی آماری این پژوهش، شامل تمام دانشجویان دانشگاه های دولتی شهر تهران بود که در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ در یکی از دانشگاه های این شهر مشغول به تحصیل بودند. از میان آنها ۴۰۰ نفر (۲۰۰ نفر دختر و ۲۰۰ نفر پسر) به ترتیب از دانشگاه های تهران (۱۴۸ نفر)، صنعتی امیر کبیر (۱۱۶ نفر) و شاهد (۱۳۶ نفر) انتخاب شدند که دامنه ی سنی آنها بین ۱۸ تا ۳۴ سال با میانگین ۲۱/۶۱ و انحراف استاندارد ۲/۴۳ بود.

ابزار

مقیاس رضایت از زندگی: این مقیاس، توسط داینر و همکاران (۱۹۸۵) برای اندازه گیری سطح رضایت از زندگی کلی افراد طراحی شده است و شامل ۵ سوال با مقیاس پاسخ گویی لیکرت ۷ درجه ای (کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) است. ضرایب پایایی هماهنگی درونی و باز آزمایی مقیاس در بین دانشجویان به ترتیب برابر ۰/۸۷ و ۰/۸۲ گزارش شده است (داینر و همکاران، ۱۹۸۵).

فهرست شادکامی آکسفورد (OHI): یک ابزار ۲۹ سوالی برای اندازه گیری شادکامی است که توسط آرگیل^۱ و همکاران (۱۹۸۹) ساخته شده است. پایایی این پرسشنامه بین دانشجویان ۰/۹۰ گزارش شده است. همچنین، ارتباط معناداری بین نمره های این پرسشنامه با نمره های خوش بینی برون گرایی و روان رنجورخویی گزارش شده است (هیلز^۲ و آرگیل، ۲۰۰۲). پایایی این مقیاس بین دانشجویان ایرانی برابر ۰/۹۳ گزارش شده است (علی پور و نوربالا، ۱۳۷۸).

فرم کوتاه پرسشنامه ی افسردگی بک (BDI): این پرسشنامه، یک مقیاس خود گزارش دهی ۱۳ سوالی است که برای سنجش افسردگی به کار می رود و هر سوال، دارای ۴ گزینه است و از صفر تا سه، نمره گذاری می شود. ضرایب هماهنگی درونی این پرسشنامه در جامعه ی بهنجار، برابر ۰/۸۱ گزارش شده است (بک^۳ و همکاران، ۱۹۸۸). رجبی (۱۳۸۴) ضریب هماهنگی درونی آن را برابر ۰/۸۹ گزارش کرده است.

1. Argyle

2. Hills

3. Beck

یافته‌ها

در جدول ۱، میانگین، انحراف استاندارد و همبستگی با نمره ی کل هر یک از سوال های پرسشنامه ارایه شده است.

جدول ۱: میانگین، انحراف استاندارد و همبستگی با نمره ی کل سوال ها

سوال	میانگین	انحراف استاندارد	همبستگی با نمره ی کل
۱	۴/۷۱	۱/۵۲	۰/۷۰
۲	۴/۸۲	۱/۴۵	۰/۷۱
۳	۵/۲۹	۱/۴۱	۰/۷۳
۴	۴/۶۵	۱/۶۲	۰/۷۲
۵	۳/۵۵	۱/۸۳	۰/۵۴

به منظور بررسی هماهنگی درونی سوال های این مقیاس، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. دامنه ی ضرایب همبستگی درونی سوال ها بین ۰/۴۳ تا ۰/۶۹، با میانگین ۰/۵۶ بود. همچنین دامنه ی ضرایب همبستگی سوال ها با نمره ی کل مقیاس، بین ۰/۵۴ تا ۰/۷۳ با میانگین ۰/۶۸ بود. در جدول ۲، ضرایب آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی SWLS به تفکیک برای کل گروه برابر ۰/۸۵ و ۰/۷۷، برای نمونه های دختر برابر ۰/۸۶ و ۰/۸۲ و برای نمونه های پسر برابر ۰/۸۴ و ۰/۷۳ به دست آمده است که این ضرایب، نشان دهنده ی هماهنگی درونی بالای SWLS است.

به منظور بررسی ساختار عاملی SWLS، از تحلیل عاملی اکتشافی به روش مولفه‌های اصلی^۱ استفاده شد و شاخص کفایت نمونه برداری^۲، نشان داد که نمونه ی پژوهش، برای تحلیل عاملی مناسب است (KMO = ۰/۸۶). همچنین، نتایج آزمون کرویت بارتلت^۳ بیانگر همبستگی کافی و معنادار بین سوال های پرسشنامه است ($\chi^2(10) = 904/95, P < 0/001$).

برای تعیین تعداد عامل ها، از ملاک ارزش های ویژه ی بالاتر از یک و نمودار اسکری^۴ استفاده شد. فقط یک عامل، دارای ارزش ویژه ی بزرگتر از یک بود (۳/۲۴) که ۶۴/۸۶ درصد از واریانس کل

1. principal Component
2. sampling Adequacy

3. Bartlett's Test of Sphericity
4. scree Plot

را تبیین می‌کرد. در جدول ۲، بارهای عاملی سوال‌ها ارایه شده است و همانطور که مشاهده می‌شود، دامنه ی بارهای عاملی سوال‌ها، بین ۰/۶۶ تا ۰/۸۵ است.

جدول ۲: نتایج تحلیل عاملی اکتشافی SWLS

بار عاملی	سوال
۰/۸۳	۱- زندگی من در اکثر موارد به آرمان‌هایم نزدیک بوده است.
۰/۸۳	۲- شرایط زندگی من عالی است.
۰/۸۵	۳- از زندگی‌ام راضی هستم.
۰/۸۴	۴- تا کنون هر آنچه را که در زندگی می‌خواستم به دست آوردم.
۰/۶۶	۵- اگر می‌توانستم زندگی دوباره داشته باشم تقریباً هیچ چیز را تغییر نمی‌دادم.
۰/۲۴	ارزش ویژه
۶۴/۸۶	درصد واریانس تبیین شده

از آنجایی که ساختار عاملی مقیاس رضایت از زندگی در تحقیقات قبلی، تک عاملی گزارش شده است؛ در پژوهش حاضر، از تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزار اموس ۱۶ (AMOS) برای بررسی برازش مدل تک عاملی SWLS استفاده شد. از شاخص‌های برازندگی χ^2 و جذر نیکویی برازش^۱ (GFI) شاخص برازندگی تقریبی^۲ (CFI) شاخص برازندگی فزاینده^۳ (IFI) و جذر برآورد خطای تقریب^۴ (RMSEA) به عنوان نشانگرهای برازش استفاده شد. در جدول ۳ نیز شاخص‌های برازندگی مدل تک عاملی ارایه شده است.

جدول ۳: شاخص‌های برازندگی مدل تک عاملی SWLS

مدل	χ^2	df	χ^2/df	GFI	CFI	IFI	RMSEA
تک عاملی	۱۳/۰۱	۵	۲/۶۰	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۰۶

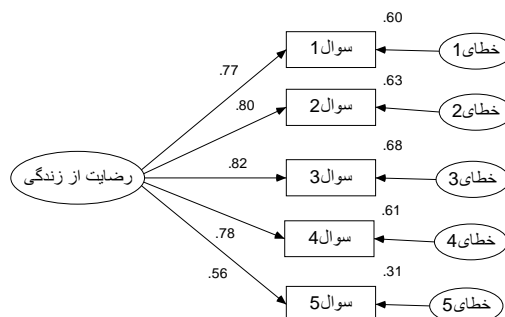
همانطور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، نتایج آزمون χ^2 دو، نشان دهنده ی عدم برازش مدل تک عاملی SWLS است ($\chi^2(5)=13/01, P<0/05$) اما از آنجایی که این شاخص، نسبت به حجم نمونه حساس است از سایر شاخص‌های برازندگی استفاده شد. همچنین، مشاهده می‌شود که میزان GFI و CFI برابر ۰/۹۹ و میزان RMSEA برابر ۰/۰۶ است. هو و بنتلر^۵ (۱۹۹۹) پیشنهاد

1. goodness of Fit Index
2. comparative Fit Index

3. incremental Fit Index
4. root mean square error of approximation

5. Hu & Bentler

می‌کنند زمانی که میزان GFI، CFI و NFI بزرگتر از ۰/۹۵ و RMSEA کوچکتر از ۰/۰۸ باشد نشان دهنده ی برازش مناسب و کافی مدل است. بنابراین، با توجه با نتایج تحلیل عاملی تاییدی می‌توان نتیجه گرفت که ساختار SWLS بین دانشجویان ایرانی، تک عاملی است. در نمودار ۱ دامنه ی عاملی سوال ها در مدل تک عاملی ارایه شده است و دامنه ی بارهای عاملی بین ۰/۵۶ تا ۰/۸۲ است و تمامی بارهای عاملی، معنی دار است.

نمودار ۱: نتایج تحلیل عاملی تاییدی مقیاس رضایت از زندگی

به منظور بررسی اعتبار همگرا و واگرای SWLS، همبستگی نمره های آن را با نمره های پرسشنامه ی شادکامی آکسفورد و پرسشنامه ی افسردگی بک، محاسبه کردیم که مقادیر این همبستگی ها در جدول ۴ ارایه شده است.

جدول ۴: همبستگی نمره های SWLS با نمره های شادکامی و افسردگی

متغیر	همبستگی	تعداد
شادکامی	۰/۷۳*	۳۸
افسردگی	-۰/۶۳*	۳۵

* $P < 0/001$

همانطور که از جدول ۴ مشاهده می شود، همبستگی نمره های SWLS با نمره های شادکامی معنادار است ($r=0/73, P<0/001$) و این امر، نشان دهنده ی اعتبار همگرای مقیاس است. همچنین بین نمره های SWLS و افسردگی، همبستگی منفی و معنی داری وجود دارد ($r=-0/63, P<0/001$) که نشان دهنده ی اعتبار واگرای مقیاس است. در جدول ۵، شاخص های توصیفی نمره های رضایت از زندگی در کل نمونه و به تفکیک جنس ارایه شده است. مطابق با نتایج این جدول

میانگین نمره های رضایت از زندگی در کل نمونه، برابر ۲۳/۰۲ با انحراف استاندارد ۶/۲۶ است. نتایج آزمون t مستقل نشان می دهد که میانگین نمره های رضایت از زندگی دانشجویان دختر و پسر تفاوت معناداری ندارد ($P > 0.05$, $t(398) = 0.10$).

جدول ۵: شاخص های توصیفی نمره های رضایت از زندگی در کل نمونه و به تفکیک جنس

جنسیت	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی	t
پسر	۲۲/۹۰	۶/۳۵	-۰/۷۵	۰/۳۹	۰/۱۰
دختر	۲۳/۰۵	۶/۱۹	-۰/۴۵	۰/۳۲	
کل	۲۳/۰۲	۶/۲۶	-۰/۶۱	۰/۰۴	

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر، با هدف بررسی خصوصیات روان سنجی مقیاس رضایت از زندگی بین دانشجویان ایرانی انجام شد. نتایج نشان داد که SWLS بین دانشجویان ایرانی از هماهنگی درونی بالایی برخوردار است. این یافته ی پژوهش، مطابق با یافته های قبلی است که در آنها هماهنگی درونی SWLS بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ گزارش شده است (داینر و همکاران، ۲۰۰۶؛ هائل و گاستاوسون، ۲۰۰۸؛ جوانی و همکاران، ۲۰۰۹؛ اسوامی و چامور-پرمازیک، ۲۰۰۹).

هماهنگی با پژوهش های انجام شده ی قبلی (داینر و همکاران، ۱۹۸۵؛ آلفونسو و همکاران، ۱۹۹۹) نتایج این پژوهش نشان می دهد که پایایی بازآزمایی این مقیاس در حد مناسبی است و نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان می دهد که ساختار عاملی SWLS بین دانشجویان ایرانی، تک عاملی است.

همسان با یافته های پژوهشگران دیگر (داینر و همکاران، ۱۹۸۵؛ لاکاس و همکاران، ۱۹۹۶؛ هایز و جوزف، ۲۰۰۳) در پژوهش حاضر، همبستگی مثبت و معنی دار نمره های SWLS با نمره های شادکامی و همبستگی منفی آن با نمره های افسردگی، نشان دهنده ی اعتبار همگرا و واگرای این مقیاس است. در پژوهش های قبلی نیز همبستگی نمره های مقیاس رضایت از زندگی با نمره های شادکامی و سایر ابزارهای اندازه گیری بهزیستی ذهنی، مثبت گزارش شده است. داینر و همکاران (۱۹۸۵) دوراک و همکاران (۲۰۰۹) آرنندل و همکاران (۱۹۹۱) و بلیس و همکاران (۱۹۸۹) ارتباط نمره های SWLS را با نمره های افسردگی، منفی گزارش کردند.

از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر این است که بین نمره های رضایت از زندگی دانشجویان دختر و پسر، تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. داینر و همکاران (۲۰۰۳) بیان می‌کنند که زنان، در مقایسه با مردان، هیجان‌های مثبت بیشتری گزارش می‌کنند اما در عین حال، هیجان‌های منفی آنها نیز بیشتر از مردان و در مجموع، شادکامی آنها برابر مردان است. همچنین، دیدگاه و انتظارات افراد در خصوص نقش‌های جنسی، تغییرات زیادی کرده و هر دو گروه زنان و مردان به امور مختلف هر دو جنس می‌پردازند. این امر موجب شده میزان بهزیستی و شادمانی مردان و زنان تفاوت معناداری نداشته باشد.

به طور کلی، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مقیاس رضایت از زندگی در جامعه ی دانشجویان، از خصوصیات روان‌سنجی قابل‌قبولی برخوردار است و محققان می‌توانند از آن به عنوان ابزاری معتبر در اندازه‌گیری رضایت از زندگی، بهزیستی ذهنی و تحقیقات حیطه ی روان‌شناسی مثبت‌نگر استفاده کنند. باید توجه داشت که نمونه ی پژوهش حاضر، دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران بوده و تعمیم نتایج آن به سایر گروه‌ها باید با احتیاط صورت گیرد. همچنین، پیشنهاد می‌شود که خصوصیات روان‌سنجی این مقیاس در سایر گروه‌ها مورد بررسی قرار گیرد.

References

- Alfonso, V. C., Allison, D. B., Rader, D. E., & Gorman, B. S. (1992). The Extended Satisfaction With Life Scale: Development and psychometric properties. *Social Indicators Research*, 38(3), 275-301.
- Alipour, A., & Nourbala, A. A. (1999). Preliminary review of the reliability and validity of Oxford Happiness Questionnaire. *Journal of Thought and Behavior in Clinical Psychology*, 5, 55-64. (Persian).
- Argyle, M., Martin, M., & Crossland, J. (1989). *Happiness as a function of personality and social encounters*. In J. P. Forgas & J. M. Innes (Eds.), *Recent advances in social psychology: An international perspective*, (pp. 189-203). North Holland: Elsevier Science Publishers.
- Arrindell, W. A., Heesink, J., & Feij, J. A. (1999). The satisfaction with life scale (SWLS): Appraisal with 170 healthy young adults in The Netherlands. *Personality and Individual Differences*, 26, 815-826.
- Arrindell, W. A., Meeuwesen, L., & Huyse, F. J. (1991). The Satisfaction with Life Scale (SWLS): Psychometric properties in a non-psychiatric

- medical outpatients sample. *Personality and Individual Differences*, 12, 117-123.
- Atienza, F. L., Balaguer, I., & Garcia-Merita, M. L. (2003). Satisfaction with life scale: Analysis of factorial invariance across sexes. *Personality and Individual Differences*, 35, 1255-1260.
- Atienza, F. L., Pons, D., Balaguer, I., & Garcia-Merita, M. (2000). Propiedades psicométricas de la Escala de Satisfacción con la Vida en adolescentes [Psychometric properties of the Satisfaction With Life Scale in adolescents]. *Psicothema*, 12, 314-319.
- Ayyash-Abdo, H., & Alamuddin, R. (2007). Predictors of subjective well-being among college youth in Lebanon. *The Journal of Social Psychology*, 147, 265-284.
- Balatsky, G., & Diener, E. (1993). A comparison of the well-being of Soviet and American students. *Social Indicators Research*, 28, 225-243.
- Beck, A. T., Steer, R. A., & Garbin, M. G. (1988). Psychometric properties of the Beck Depression Inventory: Twenty-five years of evaluation. *Clinical Psychology Review*, 8, 77-100.
- Blais, M. R., Vallerand, R. J., Pelletier, L. G., & Briere, N. M. (1989). L'Echelle de satisfaction de vie: Validation Canadienne-Francaise du Satisfaction with Life Scale. *Canadian Journal of Behavioral Science*, 21, 210-223.
- Diener, E. (2000). Subjective well-being: The science of happiness, and a proposal for a national index. *American Psychologist*, 55, 34-43.
- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49, 71-75.
- Diner, E., Oishi, S., & Lucac, R. E. (2003). Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life. *Annual Review of Psychology*, 54, 403-425.
- Durak, M., Senol-Durak, E., & Gencoz, T. (2009). Psychometric properties of the satisfaction with life scale among Turkish university students, correctional officers, and elderly adults. *Social Indicators Research*.
- Gouveia, V. V., Milfont, T. L., Fonseca, P. N., & Coelho, J. A. (2009). Life Satisfaction in Brazil: Testing the psychometric properties of the satisfaction with life scale (SWLS) in five Brazilian samples. *Social Indicators Research*, 90, 267-277.
- Hayes, N., & Jose, S. (2003). Big 5 correlate of three measure of subjective well-being. *Personality and Individual Differences*, 34, 723-727.
- Hills, P., & Argyle, M. (2002). The Oxford Happiness Questionnaire: A compact scale for the measurement of psychological well-being. *Personality and Individual Differences*, 33, 1073-1082.

- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling, 6*, 1-55.
- Hultell, D., & Gustavsson, J. P. (2008). A psychometric evaluation of the satisfaction with life scale in a Swedish nationwide sample of university students. *Personality and Individual Differences, 44*, 1070-1079.
- Lewis, C. A., Shevlin, M. E., Bunting, B. P., & Joseph, S. (1995). Confirmatory factor analysis of the satisfaction with life scale: Replication and methodological refinement. *Perceptual and Motor Skills, 80*, 304-306.
- Lucas, R. E., Diener, E., & Suh, E. (1996). Discriminant validity of well-being measures. *Journal of Personality and Social Psychology, 71*, 616-628.
- Magnus, K., Diener, E., Fujita, F., & Pavot, W. (1993). Extraversion and neuroticism as predictors of objective life events: A longitudinal analysis. *Journal of Personality and Social Psychology, 65*, 1046-1053.
- Neto, F. (1993). The satisfaction with life scale: Psychometrics properties in an adolescent sample. *Journal of Youth and Adolescence, 22*, 125-134.
- Pavot, W., & Diener, E. (1993). Review of the satisfaction with life scale. *Psychological Assessment, 5*, 164-172.
- Pavot, W., & Diener, E. (2008). The satisfaction with life scale and the emerging construct of life satisfaction. *Journal of Positive Psychology, 3*, 137-152.
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. New York: Oxford University Press.
- Pons, D., Atienza, F. L., Balaguer, I., & Garcia-Merita, M. L. (2000). Satisfaction with life scale: Analysis of factorial invariance for adolescents and elderly persons. *Perceptual and Motor Skills, 91*, 62-68.
- Rajabi, G. (2005). Psychometric properties of the short form of Beck Depression Inventory Questionnaire (BDI-13). *Journal of Iranian Psychologists, 29(1)*, 1-298. (Persian).
- Sachs, J. (2004). Validation of the satisfaction with life scale in a sample of Hong Kong University students. *Psychologia, 46*, 225-234.
- Shevlin, M. E., Brunson, V., & Miles, J. N. V. (1998). Satisfaction with life scale: Analysis of factorial invariance, mean structures and reliability. *Personality and Individual Differences, 25*, 911-916.
- Shogren, K. A., Lopez, S. J., Wehmeyer, M. L., Little, T., & Pressgrove, C. L. (2006). The role of Positive Psychology constructs in predicting life

- satisfaction in adolescents with and without cognitive disabilities: exploratory study. *The Journal of Positive Psychology*, 1(1), 37-59.
- Snyder, C. R., & Lopez, S. G. (2007). *Positive Psychology*. New York: Oxford University Press, Inc.
- Sternberg, R. J. (2001). *Psychology: In search of the human mind*. Fort Worth, TX: Harcourt College Publishers.
- Swami, V., & Chamorro-Premuzic, T. (2009). Psychometric evaluation of the Malay satisfaction with life scale. *Social Indicators Research*, 92, 25-33.
- Vitterso, J., Biswas-Diener, R., & Diener, E. (2005). The divergent meanings of life satisfaction: Item response modeling of the satisfaction with life scale in Greenland and Norway. *Social Indicators Research*, 74, 327-348.
- World Health Organization. (2001). *International Classification of Functioning Disability and Health*. ICF. Geneva: World Health Organization.
- Wu, C. H., & Yao, G. (2006). Analysis of factorial invariance across gender in the Taiwan version of the satisfaction with life scale. *Personality and Individual Differences*, 40, 1259-1268.
- Yardley, J. K., & Rice, R. W. (1991). The relationship between mood and subjective well-being. *Social Indicators Research*, 24, 101-111.
- Ye, S. (2007). Validation of the temporal satisfaction with life scale in a sample of Chinese university students. *Social Indicators Research*, 80, 617-628.